

آزمایشگاه بیمارستان / مرکز بهداشت		دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران اداره امور آزمایشگاه‌های بهداشتی	
شماره سند: ۸-۲۴	تعداد صفحات: ۲: ۱	معتبر از تاریخ: ۸۸/۸/۱	زمان بازنگری: ۸۹/۸/۱
محدوده توزیع: بیوشیمی ادرار		شرح کلی: دستورالعمل اجرایی استاندارد اندازه گیری وزن مخصوص ادرار	

۱- عنوان: دستورالعمل اجرایی استاندارد اندازه گیری وزن مخصوص ادرار بر اساس ضریب شکست نور در محلول وزن مخصوص ادرار عبارت است از نسبت وزن ادرار به وزن هم حجم آب مقطر (Distilled Water) در دمای ثابت که معرف غلظت مواد حل شده در ادرار است به طوری که نه تنها بستگی به تعداد بلکه به وزن آن ذرات محلول بستگی دارد وزن مخصوص ادرار توانایی قدرت تغلیظ کنندگی و رقیق کنندگی کلیه در نگهداری هموستاز بدن نشان می‌دهد.

ادرار کمتر از ۱۰۰۷ را Hypos Thenuric گویند.

ادرار با وزن مخصوص طبیعی (۱۰۲۰-۱۰۱۰) Hypers Thenuric گویند.

ادرار با وزن مخصوص حدود ۱۰۱۰ را Isos Thenuric گویند.

۲- اقدامات وابسته:

دانستن روش کار دستگاه رفاکتومتر و SOP آنالیز ادرار

۳- هدف:

اندازه گیری وزن مخصوص در نمونه ادرار با رقت حداقل ۹۰٪ و صحت با حداکثر خطای ۱۵٪

۴- موارد کاربرد:

این SOP جهت اندازه گیری وزن مخصوص نمونه ادرار آزمایشگاه و بخش آنالز ادرار کاربرد دارد و کمک به تشخیص ابتدایی دیابت بی‌مزه به واسطه وزن مخصوص پایین نمونه و یا در تشخیص اختلالات متعدد کلیوی مثل پیلونفریت و گلومرولونفریت کاربرد دارد.

۵- صلاحیت و شایستگی کاربر:

رجوع شود به سند مربوطه

۶- نمونه:

این نمونه می‌تواند نمونه ادرار Random و یا ادرار ۲۴ ساعته باشد.

۷- تجهیزات، مواد، لوازم و آماده‌سازی‌های مورد نیاز قبل از انجام کار:

ظرف جمع اوری ادرار، لوله، رک لوله، سمپلر، آب مقطر، دستگاه رفاکتومتر

۸- نکات ایمنی:

رجوع شود به سند حفاظت و ایمنی کارکنان

	نام و امضاء تصویب کننده:	نام و امضاء تایید کننده:

آزمایشگاه بیمارستان / مرکز بهداشت		دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران اداره امور آزمایشگاه‌های بهداشتی	
شماره سند : ۸-۲۴	تعداد صفحات : ۲ : ۲	معتبر از تاریخ : ۸۸/۸/۱	زمان بازنگری : ۸۹/۸/۱
محدوده توزیع : بیوشیمی ادرار		شرح کلی : دستورالعمل اجرایی استاندارد اندازه گیری وزن مخصوص ادرار	

۹- مستندات (سوابق مورد نیاز جهت ردیابی، نگهداری و شناسایی عملکرد):

فرم درخواست کالا از انبار، ورک لیست مربوطه به آنالیز ادرار

۱۰- کنترل کیفی قبل از انجام کار و حین کار:

دستگاه رفاکتومتر را جهت کنترل کیفی با آب مقطر صفر می‌نماییم و توسط یورین کنترل کنترل کنید و در دفتر ثبت کنید.

۱۱- مراحل اجرایی کار:

۱۱-۱- ابتدا یک قطره آب مقطر روی صفحه رفاکتومتر قرار داده و دستگاه را جلوی نور گرفته و با پیچ تنظیم کننده روی صفر تنظیم کنید.

۱۱-۲- یک قطره از ادراری که مخلوط شده را روی صفحه رفاکتومتر قرار داده و دستگاه را جلوی نور گرفته و وزن حجمی را بخوانید.

۱۲- محدودیت ها و عوامل مداخله گر در آزمایش:

۱۲-۱- وزن مخصوص ادرار تحت تاثیر مولکول‌های پروتئین و گلوکز قرار می‌گیرد به همین دلیل لازم است وزن مخصوص ادراری که با دما

تصحیح شده به ازای هر گرم در صد پرتئین ادرار $3/1000$ و برای هر گرم در منوکلومو ادرار $4/1000$ از وزن مخصوص ادرار کم شود.

۱۲-۲- بیماری‌هایی که به تازگی عکسبرداری از کلیه انجام داده‌اند وزن مخصوص ادرار آنها بالا است.

۱۲-۳- در صورت نوشیدن مایعات فراوان یا دیابت بی‌مزه وزن مخصوص ادرار کاهش می‌یابد.

۱۲-۴- کسانی که دار پرفشاری خون، سوء تغذیه پروتئین، پرنوشی، دیابت بی‌مزه، دارو درمانی، مواد دیورتیکی و دیورتیک طبیعی مثل

قهوه و الکل وزن مخصوص ادرارشان کم می‌شود.

۱۳- تفسیر (علل تکرار، چگونگی و نحوه گزارش آن):

توانایی کلیه‌ای باز جذب انتخابی مواد ضروری و آب از پالیده پلو مرولی یکی از مهمترین اعمال بدن است روند پیچیده با جذب اغلب اولین

عملکرد کلیوی است که مختل می‌شود بنابراین سنجش توانایی کلیه در باز جذب یک ضروری در آزمایش کامل ادرار است همچنین وزن

مخصوص می‌تواند از مدت رفتن آب بدن یا غیر طبیعی بودن هورمون ضد ادراری (ADH) را یافته و برای مشخص کردن اینکه نمونه جهت

تضمین صحت آزمون‌های شیمیایی کافی است یا خیر استفاده می‌شود.

۱۴- مراجع و منابع:

آزمایش‌های ادراری در شناخت بیماری‌های کلیه تالیف هاشمی راد، دکتر مهدی صادق شش پل

	نام و امضاء تایید کننده:	نام و امضاء تصویب کننده: